

ЕНЕРГИЈА

КОСТОЛАЦ

број 13 // новембар 2018.

ISSN 2560-5135

■ Термоелектране после десет месеци

Производња према плану

www.eps.rs

- Функционална испитивања новог багера „SchRs 1400“, капацитета 6.600 кубних метара чврсте масе на сат, укупне тежине 3.115 тона, на монтажном плацу Површинског копа „Дрмно“

Садржај

актуелно

04

ТЕ „Костолац Б“
Вишеструке добити
од продаје пепела

08

Производња на Површинском копу „Дрмно“
Довољно угља за све потребе

09

Уочи зимске сезоне
Проблема има,
али ће угља бити

10

Заштита животне средине
Радови на
ветрозаштитном појасу

12

Површински коп „Дрмно“
Белорепани тренутно
зауставили радове

13

Шести сајам енергетске ефикасности
Будући правци развоја

локални мозаик

15

Позориште
Хамлет у Костоцу

17

Гимнастика
Вефић на Светском првенству

05

Са монтажног плаца ПК „Дрмно“

Завршена монтажа багера

07

Међународна конференција
„Електране 2018“

Модернизацијом до европских норми

11

Са стручног скупа о безбедности и
здрављу на раду

„Клуб добре праксе“ у Костоцу

импресум

ЕНЕРГИЈА
КОСТОЛАЦ

ИЗДАВАЧ: ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ,
ISSN 2560-5135
ЧАСОПИС ИЗЛАЗИ МЕСЕЧНО.

В.Д. ДИРЕКТОРА ЕПС: Милорад Грчић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Звездана Јовановић Поповић,
РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ – КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Новица
Антић, РЕДАКЦИЈА: Саша Срећковић, Предраг Животић, Ивана Миловановић и Вишња Огњановић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ:
Николе Тесле 5 - 7, 12208 Костолац, ТЕЛЕФОН: 012/241-904, e-mail: redakcija@te-ko.rs, WEB SITE: www.eps.rs, ЛИКОВНА И
ГРАФИЧКА ПРИПРЕМА: „КОМАЗЕЦ“, Инђија, НАСЛОВНА СТРАНА: Саша Срећковић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА:
„КОМАЗЕЦ“, 22320 Инђија, Краља Петра I 66, ТИРАЖ: 1.500 примерака

Први број, под називом „Новине“, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача“ све до 14. септембра
2010, од када је назив промењен у „ТЕ – КО Костолац“ (до 30. јуна 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац“.

Вишеструке добити од продаје пепела

Са цементаром „CRH Србија“ из Поповца потписан уговор о преузимању још 30.000 тона пепела које производе термокапацитети у Костолцу

Стварају се услови да пепео постане сировина која ће се често користити у домаћем грађевинарству, и очекује се да у наредном периоду пепео буде незаобилазан приликом изградње инфраструктурних пројеката. Машински инжењер Горан Стефановић, ангажован на пословима за одвод продуката сагоревања у ТЕ „Костолац Б“, указује на чињеницу да ће продаја пепела имати далекосежне позитивне учинке за пословање костолачког огранка ЕПС-а.

– Реализован је први уговор са фабриком цемента „CRH Србија“ из Поповца о продаји 12.000 тона пепела и 5.000 тона шљаке из Термоелектране „Костолац Б“. Са овом цементаром недавно је потписан и уговор према којем се купац обавезао да ће у наредном периоду преузети још 30.000 тона летећег пепела које производе термокапацитети лоцирани у Костолцу – каже Стефановић.

Он објашњава да је у замену система за пријем, припрему и транспорт пепела и шљаке у ТЕ „Костолац Б“ уложено око 35 милиона евра, од тога 25 милиона евра из кредита Европске банке за развој и 10 милиона евра из

■ Управљачки центар постројења за одлагање пепела и шљаке из ТЕ „Костолац Б“

сопствених извора „Електропривреде Србије“. Ова инвестиција у нове технологије је омогућила да ТЕ „Костолац Б“ добије нови систем који се одликује знатно вишим степеном енергетске, еколошке и економске ефикасности, тако да је омогућена екстракција сувог пепела посебним системом и његова продаја у комерцијалне сврхе.

Предуслов за коришћење пепела била је одлука да се у домаћем законодавству класификује као грађевински материјал.

– Проглашење пепела за грађевински материјал је од великог значаја за Огранак „ТЕ-КО Костолац“, али и за ЕПС, ако се зна колика је такса за одложени пепео.

Потписивањем уговора и продајом пепела остварени су изузетни економски резултати, смањен негативни утицај на животну средину уз повећање енергетске ефикасности. Поред позитивних искустава везаних за заштиту животне средине, систем ће донети низ економских користи ЕПС-у и то не само продајом пепела, већ и уштедама које ће настати престанком обавезе плаћања такси на одложену количину пепела и шљаке. И сам систем је далеко енергетски ефикаснији и потребно је много мање енергије како би се иста количина пепела и шљаке транспортовала до депоније пепела Тириковац – наводи Стефановић.

Депоније пепела постајаће мање у наредном периоду, чиме се стварају услови за ефикаснију заштиту животне средине.

Н. Антић

■ Одлагање гипса

Депоније

У термоелектранама у Србији годишње се потроши 35 до 40 милиона тона угља, при чему настане око 5,6 милиона тона електрофилтерског пепела. Пепео се годинама одлагао на депонијама у непосредној близини термоелектрана, али и у близини речних токова и насељених места. Те депоније заузимају око 1.600 хектара плодног земљишта. Уколико се не примене мере заштите, пепео може лако да се преноси ваздушним струјањем и на тај начин утиче на квалитет ваздуха, тла, на биљни свет и површинске воде. Зато су пројекти у овој области које смо урадили и које планирамо изузетно значајни – рекао је Стефановић.

Завршена монтажа багера

Монтажа
„Сандвиковог“
одлагача до средине
децембра, у току
је монтажа четири
погонске станице

Реализација уговора потписаног између „Електропривреде Србије“ и кинеске компаније ЦМЕК („China Machinery Engineering Corporation“), укупне вредности 123 милиона долара, којим је договорена израда и монтажа опреме за Шести рударски систем одвија се према утврђеном плану

– Завршени су послови на монтажи Круповог багера „SchRs 1400“, капацитета 6.600 кубних метара чврсте масе на сат, укупне тежине 3.115 тона, и у току су функционалне пробе погона – рекао је Мирослав Ивковић, заменик руководиоца пројекта за повећање производње ПК „Дрмно“.

– Такође, монтажа четири погонске станице практично је завршена. Постоје неки проблеми са електронапајањем и почетком изградње трафостанице „Рудник 5“ због административних препрека. Изградња

■ Мирослав Ивковић

трафостанице трајаће око шест месеци. Треба напоменути да смо урадили трасу за постављање пет километара транспортног

■ Завршене погонске станице

система и да је од стране кинеских партнера испоручена сва неопходна опрема – истакао је Ивковић.

■ У току монтажа одлагача

Када је реч о „Сандвиковом“ одлагачу „ПА 200-2000“, капацитета 8.500 кубика растресите масе на час, укупне тежине 1.480 тона, монтирано је око 88 процената машинских елемената, а почели су и радови на електро опреми. Очекује се да се монтажа одлагача заврши до средине децембра. Претоварна колица одлагача, како нам је речено, монтирају се на будућем радном одредишту у копу. Степен машинске готовости је на нивоу већем од 80 процената. Упоредо са тим радовима, уграђује се и монтира електро опрема.

На западном монтажном плацу копа „Дрмно“ у току је монтажа четири погонске станице, што је уговорна обавеза ЕПС-а.

– Радови добро напредују. Очекујем да ће до краја године оне бити завршене. Постављање седам километара транспортног система, што је такође обавеза ЕПС-а, отпочеће по стварању техничко-технолошких услова на копу „Дрмно“ – истакао је Ивковић.

С. Срећковић

■ Завршена монтажа багера

Пре рока

Према уговору, Шести рударски систем треба да буде завршен и пуштен у рад у року од 47 месеци, односно почетком децембра 2019. године. Али, према ономе како се радови одвијају на терену, извесно је да ће нови рударски систем бити завршен и пре рока.

Радници су максимално концентрисани, велико искуство је за њима и скоро да знају сваки завртањ агрегата

Напредује ревитализација А2

У највећој ЕПС-овој хидроелектрани „Ћердап 1“ успешно је демонтирано свих 2.400 тона електромашинске опреме агрегата А2, у оквиру ревитализације која ће продужити радни век и повећати ефикасност агрегата.

Најтежи појединачни делови које је требало извући из грађевинске јаме су ротор главног генератора и радно коло Капланове турбине. После 47 година рада, радно коло демонтирано је 12. октобра и склоп пречника 9,5 метара са шест лопатица и главчином укупне тежине 350 тона из турбинске јаме одлази у историју.

Колико је ово прецизан захват, илуструје податак да је између

■ Радници су највећа снага електране

лопатица радног кола и турбинског простора зазор од свега неколико милиметара. Радно коло било је у затвореном положају, јер тако налаже технологија демонтаже. Да би се по њему могло ходати, свака лопатица има сопствене мердевине кружног облика. Поједине радове обављала је екипа у алпинистичкој опреми. Закачени за ужад која

пресецају јаму, радећи, ходали су по врху лопатица усмерног апарата. Приликом обављања радова посебна пажња обраћа се на безбедност свих који су ангажовани на овом послу. Кретање у зони радова није могуће без шлема, а инжењер заштите на раду помно прати сваки корак запослених.

Радници су максимално концентрисани, велико искуство је за њима и скоро да знају сваки завртањ агрегата. Брзо су завршили посао на демонтирању радног кола. Ова фаза демонтаже, по плану, требало је да буде урађена 19. октобра, али захваљујући залагању мајсторског и техничког особља ХЕ „Ћердап 1“ и колега из „Ћердап Услуга“ завршена је седам дана пре рока.

Радно коло које је радило готово пола века одлази у отпадно гвожђе. Сваког секунда кроз лопатице ове моћне турбине пролазило је око 750 кубика воде. Замениће га ново радно коло, које је лакше и има боље перформансе. Демонтажа опреме отвара радове другим екипама које ће по већ уходаној пракси завршавати своје послове на ревитализацији најмоћније хидроелектране на Дунаву.

М. Дрча

■ Систем менаџмента безбедношћу информација

Завршен велики циклус обука

Систем менаџмента безбедношћу информација осигурава да поверљиве информације остану веродостојне

Више од 600 запослених ОДС „ЕПС Дистрибуције“ широм Србије прошло је едукацију из области система менаџмента безбедношћу информација. У организацији Сектора за ИМС, Центра за ИМС, безбедност и заштиту и контролисање мерила електричне енергије, спроведене су тематске обуке за менаџмент, интерне провераваче и запослене.

– Информације у данашњем пословању спадају у ресурсе

највише вредности. Оне морају бити адекватно заштићене, баш као и остала пословна имовина која је од важности за организацију. Потребне за безбедношћу информација су у сталном порасту, а сразмерно томе, неопходно је и радити на повећању свести и знања запослених о овој области. Наш задатак је да примењујемо, одржавамо и стално побољшавамо систем менаџмента безбедношћу информација (ISMS). Да бисмо то постигли, потребно

је да оспособљавамо запослене. Зато смо организовали велики циклус обука – каже Мила Рунић Петковић, директорка Сектора за ИМС, Центра за ИМС, безбедност и заштиту и контролисање мерила електричне енергије.

Током протеклих месеци спроведено је више различитих обука. Запослени су информисани о садржају и значају стандарда ISO/IEC 27001:2013. Они који то до тада нису били у прилици, упућени су како да примене овај

Предавање и за руководиоце

Менаџмент „ЕПС Дистрибуције“ има највећа овлашћења и одговорност за примену и стално побољшање система ИМС. Зато су за управу и руководеће структуре ОДС одржана предавања на тему „Улога највишег руководства у систему безбедности информација и обавезе према Закону о безбедности информација“.

стандард у свакодневном послу да би заштитили поверљиве пословне податке.

Далеко обимнији програм едукације прошли су запослени који треба да обављају интерне провере за стандард ISO/IEC 27001:2013, а запослени који су у ранијем периоду оспособљени за интерне провераваче овог стандарда освежили су своје знање.

Т. Зорановић

Модернизацијом до европских норми

Развојни пројекти ЕПС-а обезбеђују стабилност производње енергије и будућност компаније

Термо сектор суочава се са тешким захтевима Европске уније, једини начин да се строги критеријуми испуне а Србија добије добру оцену је успешна сарадња државе са енергетским стручњацима, закључак је првог дана Међународне конференције „Електране 2018“.

На отварању скупа стручњака на Златибору, Милош Бањац, помоћник министра рударства и енергетике нагласио је да су стратешки циљеви енергетике сигурно и безбедно снабдевање електричном енергијом коришћењем домаћих ресурса уз поштовање обавеза према Европској унији.

– Уз коришћење обновљивих извора енергије и енергетску ефикасност може се допринети ублажавању климатских промена. Министарство се залаже да из транзиционог периода преласка на обновљиве изворе енергије изађемо као победници јер је енергетика носилац развоја привреде сваке земље – рекао је Бањац.

У име „Електропривреде Србије“ присутне су поздравили проф. др Александар Гајић, члан Надзорног одбора, и Саво Безмаревић, извршни директор за производњу енергије и захвалили се на прилици да на овом важном скупу одрже уводно излагање.

– ЕПС је најзначајнија компанија у Србији која кроз порезе и добит учествује у буџету Србије са скоро 10 одсто. Помажући научне скупове, школовање младих, спортске организације и остале друштвене активности пример је друштвено одговорног предузећа – истакао је Гајић.

У оквиру уводног излагања, Безмаревић је представио развојне пројекте ЈП ЕПС којима се осигурава стабилност производње енергије и будућност компаније.

– „Електропривреда Србије“ као предводник новог инвестиционог циклуса у српској енергетици покренула је велики број пројеката којима се модернизује производња и повећавају ефикасност и снага електрана. Истовремено, сви пројекти укључују и унапређење заштите животне средине. У току су ревитализација ХЕ „Ђердап 1“ и ХЕ „Зворник“, а планиране су ревитализације и „Власинских ХЕ“, РХЕ „Бајина

Башта“, хидроелектрана „Ђердап 2“, „Бистрица“, „Потпећ“ и „Увац“. Реализује се пројекат изградње новог блока Б3 у Костолцу снаге 350 MW, а такође 350 MW добићемо изградњом ТЕ „Колубара Б“. Да би повећали удео зелене енергије планирани су изградња ветропарка у Костолцу од 66 MW и инсталација четвртог агрегата у ХЕ „Потпећ“ – рекао је Безмаревић.

– Само стручност може да нас извуче из овог што нас чека и што се захтева од Србије. Две трећине произведене електричне енергије наше земље је из термо сектора. Одрживост енергетске независности могућа је само уз опстанак и унапређење термо сектора – поручио је Дејан Поповић, председник Савета Агенције за енергетику.

Конференција „Електране 2018“ окупила је истраживаче, експерте, инжењере и представнике надлежних институција и привредних организација из земаља потписница и посматрача Уговора о Енергетској заједници Југоисточне Европе и других земаља заинтересованих за размену научно-стручних информација и искустава.

Р.Е.

Теме

Теме конференције биле су енергетски ресурси и одрживи развој, либерализација тржишта и сигурност снабдевања електричном енергијом, енергетска ефикасност и рационалан рад електрана, проблеми продужења радног века постројења електрана и увођење нових, ефикаснијих и еколошки чистијих производних технологија и опреме, експлоатациони проблеми електрана и еколошки и климатски аспекти рада свих постројења у технолошком систему производње електричне енергије у електранама.

Производња према плану

Термоелектране Костолац произвеле су до 1. новембра око 5,2 милијарде киловат-сати (kWh), што износи 80% годишњег плана производње за „ТЕ-КО Костолац“. До краја текуће године, план производње предвиђа да се у костолачким термоелектранама произведе укупно око 6,4 милијарде kWh, што се може остварити до краја децембра.

Средином октобра је стартовала и грејна сезона, па је започела и производња топлотне енергије која се користи за даљински систем грејања градова Пожаревца и Костолаца, као и сеоских насеља која се налазе у непосредној близини „ТЕ-КО Костолац“.

У Термоелектрани „Костолац А“ је током десет месеци произведено 1,6 милијарди kWh, што је на нивоу плана за тај период. До краја децембра се очекује да ова термоелектрана произведе око две милијарде киловат-сати. Посматрано појединачно по блоковима, блок А1 је до почетка новембра предао електроенергетском систему Србије 458.260.000 kWh, док је блок А2 произвео 1.173.942.000 kWh електричне енергије у истом периоду. Блокови ТЕ „Костолац А“ се сврставају у најпоузданије и најдуговечије термокапацитете „Електропривреде Србије“, које карактерише стабилан рад на мрежи.

Блокови ТЕ „Костолац Б“ су до почетка новембра реализовали 96,5% десетомесечног плана и предали електроенергетском систему више од 3,5

милијарди kWh. Блок Б1 је произвео око 1,8 милијарди kWh а блок Б2 више од 1,7 милијарди kWh. Очекује се да се до краја године на блоковима Б1 и Б2 достигне производња која износи око 4, 5 милијарди kWh, односно да ова термоелектрана произведе још око милијарду киловат-часова током новембра и децембра.

И. Миловановић

■ Производња на Површинском копу „Дрмно“

Довољно угља за све потребе

■ Багер „SRs 400“ на ископавању угља

На Површинском копу „Дрмно“ у октобру је ископано 877.201 тона угља, речено нам је у Служби за праћење и анализу производње. Од укупно ископаних количина, за потребе рада термокапитета инсталираних у Костолацу испоручено је око 95 процената ситног угља.

За десет месеци рада на копу „Дрмно“ ископано је 6.850.414 тоне угља.

У прошлом месецу за широку потрошњу издвојено је и 29.807 тона комадног угља што је за готово 50 процената више у односу на испоручене количине у септембру. Од почетка године за широку потрошњу издвојено је 130.684 тоне комадног угља.

Ситан угаљ са копа „Дрмно“ одвози се и за потребе рада термоелектране „Морава“ у Свилајнцу. За десет месеци превезено је укупно 179.098 тона ситног угља.

Производња угља је стабилна и у складу са потребама рада и ангажовања термоенергетских капацитета инсталираних у Костолацу.

Рударским системима за откривање угља, према обрађеним подацима о производњи откривке, у прошлом месецу је откопано 1,9 милиона кубика чврсте масе. Од почетка године откопано је укупно 27 милиона кубика чврсте масе.

С. Срећковић

Проблема има, али ће угља бити

Најповољнији распоред
рударских машина обезбедиће
довољне количине угља

На Површинском копу „Дрмно“ чине се напори да се пре уласка у зимски режим рада повећа погонска спремност машина. Према речима Драгослава Славковића директора Површинског копа „Дрмно“, биће ово један

од тежих зимских периода за запослене копа „Дрмно“.

– Притисло нас је много проблема са свих страна. Ремонти се нису одвијали онако како смо планирали, због изненадних отказа исправности и кварова пре свега багера који раде у склопу великих рударских система ангажованих на откривци. Улажемо максимум напора да сложене и технички захтевне кварове отклонимо и створимо услове за њихов улазак у производни процес. Упоредо радимо и на техничко-технолошким захватима у смислу најповољнијег распоређивања рударских машина у овом тренутку, како бисмо обезбедили

■ Драгослав Славковић

довољне количине угља током зимског периода – каже Славковић.

Према његовим речима, тренутне експлоатационе резерве откривеног угља износе око 2,5 милиона тона, што омогућава стабилну и континуирану производњу током наступајућег зимског периода.

– На машинама које раде у склопу угљеног система немамо већих проблема, а и ако се појаве решавамо их у ходу. Сви ми на копу „Дрмно“, а посебно запослени који су директно везани за производњу и одржавање машина, као и за производни процес у целини, морамо да будемо спремни да уложимо и додатне напоре да се зимски период преброди на начин како се од нас очекује – казао је Славковић.

С. Срећковић

■ Инвестиције

Нова линија дренажних бунара

Представници рударског сектора Огранка „ТЕ-КО Костолац“ и Привредног друштва „Георад“ потписали су крајем септембра уговор за изградњу LC VI линије бунара за дубинско предодводњавање, вредан више од 400 милиона динара, што је у складу са овогодишњим планом инвестиција.

Потписаним уговором дефинисана је изградња 61 бунара са припадајућом опремом и израда више од четири километра примарног цевовода. Просечна дубина бунара је 69 метара. Најплићи бунар је дубине 19 метара а најдубљи 126 метара. Укупна дужина бушења 61 бунара је 4.247 метара а укупна дужина трасе је око пет километара. Рок завршетка радова је 250 календарских дана од увођења извођача радова у посао, док је 180 календарских дана предвиђено за мониторинг и израду елабората.

■ Крчење шуме

За то време наручилац посла, што је његова обавеза, припрема трасу радилишта. На овим

пословима ангажовани су запослени привредних друштава „Аутотранспорт“ и „РИО“ из Костолаца.

С. Срећковић

Радови на ветрозаштитном појасу

Већ десетак дана на подручју Костолаца дува јака кошава. То је и био повод да са надлежнима разговарамо о еколошким активностима Огранка, посебно када се ради о развејавању пепела са активних депонија.

– У костолачком огранку „Електропривреде Србије“ предузимају се превентивне мере које имају за циљ да спрече развејавање са депоније пепела и шљаке, која се налази на простору некадашњег површинског копа „Ћириковац“, истиче Ненад Марковић, директор за производњу енергије „ТЕ-КО Костолац“.

– Свесни смо да увек морамо да се максимално старамо о заштити животне средине и да максимално предупредимо деградацију окружења. Наш циљ није да само постигнемо технички савршене параметре наших постројења, већ и да се рад тих истих параметара одвија у складу са поштовањем легислативе која се односи на заштиту животне средине, у складу са захтевима који важе у енергетици 21. века. Енергетика и екологија постају области које се преплићу и због тога паралелно развијају, рекао је директор Марковић.

У складу са тим, предузети су одређени кораци на Ћириковачкој депонији пепела и шљаке, који су резултирали значајним редуковањем развејавања са ове локације.

– На депонији пепела и шљаке у Ћириковцу

■ Депонија пепела „Ћириковац“

почели смо изградњу ветрозаштитног насипа. Наставили смо радове које смо преузели на основу Студије о процени утицаја на животну средину. Такође, треба рећи и да је у фази пројектовања систем квашења на касети депоније у Ћириковцу, тако да све то заједно

даје изузетно висок ниво заштите животне средине. То је пре свега важно за сеоска насеља која се налазе у најближој околини ове депоније, рекао је Марковић.

И. Миловановић

„Клуб добре праксе“ у Костоцу

Прописане законске мере у области безбедности на раду и здравља запослених морају увек и на сваком радном месту да се поштују

Стручни скуп из области безбедности и здравља на раду, под називом „Клуб добре праксе“ одржан је у Огранку „ТЕ-КО Костолац“ 16. октобра.

Скупу су присуствовали представници других огранака „Електропривреде Србије“, као и значајних компанија које послују у Србији. Ђорђе Кучинар, директор корпоративних послова „ТЕ-КО Костолац“, рекао је да се скуп „Клуб добре праксе“ односи на најважнији елемент процеса рада, а то је безбедност и здравље запослених.

– Неопходно је да свако од нас учини оно што је у његовој моћи да се оствари највиши ниво безбедности и здравља на раду, да се нежељене последице као што су повреде на раду, професионалне болести и болести у вези са радом сведу на најмању могућу меру. Сва позитивна искуства са данашњег скупа треба да се пренесу код послодаваца, да би се новостечена знања и добра пракса систематски примењивали и омогућавали да се постојеће стање у овој области побољша – истакао је Кучинар.

Он је додао да се прописане законске мере безбедности и здравља запослених на раду морају увек и на сваком радном месту поштовати, јер здравље радника јесте најважнији циљ сваке компаније, а „Електропривреда Србије“ улаже велике напоре у испуњавању циљева који се односе на безбедност и здравље на раду.

– Ово изискује ангажовање првенствено служби за безбедност и здравље на раду, али и свих запослених, као и синдикалних организација. Заједничким напором и трудом,

константно се унапређује стање у овој области, сходно и Колективном уговору за ЕПС, који се надограђује у складу са законским оквиром. Костолачки оgranак ЕПС-а обједињује производњу угља и електричне енергије, а овде се тренутно и гради нови термокапацитет. То значи да се велики број радника и послодаваца налази на терену, што захтева координацију свих надлежних служби уз савесно извршавање радних обавеза радника и придржавање свих прописаних мера заштите и опреза – рекао је Кучинар.

У име Надзорног одбора „Електропривреде Србије“ говорио је Бранислав Марковић, члан тог тела из редова запослених.

– „Електропривреда Србије“ је жив организам који ради 365 дана годишње, 24 часа дневно а наш основни задатак је да испоручимо грађанима и привреди довољне количине електричне енергије и да сачувамо енергетску безбедност наше земље, али и безбедност запослених – рекао је Марковић.

У име домаћина скупа, Јавног предузећа „Електропривреда Србије“ присутне је поздравио Ненад Грујић, шеф службе за безбедност и здравље на раду у ЈП ЕПС. Он је указао на значај безбедности и здравља на раду и истакао да се ЕПС залаже за поштовање свих правила и

усавршавање норми у области очувања здравља сваког запосленог.

Миодраг Лонцовић, саветник у Управи за безбедност и здравље на раду при Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, одржао је презентацију „Компетенције лица за безбедност и здравље на раду“.

О софтверу за безбедност и здравље на раду говорио је Ненад Владић, руководилац пројекта унапређења управљања безбедношћу и здрављем на раду у ЈП ЕПС. Ненад Пурић, сарадник за безбедност и здравље на раду и пожар у оgranку „Дринско-лимске хидроелектране“ одржао је презентацију о управљању извођачима радова. Презентацију „Брига о здрављу запослених“, припремила је Тијана Перић, руководилац Сектора за ИМС оgranка „ТЕ-КО Костолац“.

Рад „Клуба добре праксе“ у Костоцу обухватио је и излагање Марка Томића, стручног сарадника за безбедност и заштиту у Техничком центру Краљево. Томићева презентација „Заштита од струјног удара“ обухватила је најважније сегменте опреза који се морају поштовати приликом рада.

За учесника скупа организован је обилазак производних погона оgranка „ТЕ-КО Костолац“ и приказан је филм о обавезним мерама безбедности за посетиоце у ЈП ЕПС.

И. Миловановић

■ Учесници скупа на Видиковцу копа „Дрмно“

Циљеви

На крају скупа уследила је дискусија која је обухватила закључке са одржаних презентација, уз апострофирање најважнијих тема које су дале основ за постављање наредних циљева у области безбедности здравља запослених, уз констатацију да се садашње стање мора континуирано побољшавати. Ненад Грујић, шеф службе за безбедност и здравље на раду у ЈП ЕПС, изабран је за деветог председника „Клуба добре праксе“.

Белорепани тренутно зауставили радове

Гнездо орла белорепана пронађено по средини лежишта „Дрмно“, и извесно је да ту не може остати. Чека се одговор Завода за заштиту природе Србије

На делу трасе XVI нове линије бунара за дубинско предодводњавање, чија је изградња у току у зони Храстоваче, радници на надзору пронашли су гнездо орла белорепана. Радови у тој зони тренутно су заустављени, док се са надлежнима не нађе решење за ову ретку и заштићену врсту птица

– Обратили смо се, поред осталог, и Заводу за заштиту природе Србије за издавање потребних услова – каже Милан Павловић, пројект менаџер Дирекције за унапређење производње. – Од њих смо добили повратни документ у коме нису тражени никакви посебни услови, нити смо добили упозорење да се морамо посебно бавити просторима где се налазе гнезда неких заштићених врста животиња и птица, а ту посебно мислим на орла белорепана, који је законом заштићена врста птица – истакао је Павловић.

Ипак, Дирекција за унапређење производње интервентно је затражила да се Завод за

заштиту природе Србије коначно изјасни, како би се избегла штета или прекршио закон.

– Захтевали смо да се неко од надлежних појави на терену како би се утврдило чињенично стање и пронашло компромисно решење. Гнездо орла белорепана налази се по средини лежишта „Дрмно“. Извесно је да оно на том месту никако не може остати. Обиласком ширег подручја Храстоваче установљено је да у овој зони угљеног лежишта „Дрмно“ постоје два гнезда и два пара орлова белорепана. Спремни смо на сваку врсту компромиса који се односи на измештање гнезда ван контура копа, јер то је једино прихватљиво и одрживо решење. За сада су радови заустављени на прописаној удаљености од гнезда и надам се да ће одговор

Завода за заштиту природе Србије стићи на време и да нас неће успоравати у спровођењу планираних активности – рекао је Павловић.

С. Срећковић

На врху ланца исхране

Орао белорепан је највећа птица грабљивица у Дунавском региону. Налази се на самом врху ланца исхране, тако да његово станиште мора бити у добром стању како би популација опстала и расла. Реч је о птици која је висока од 70 до 90 центиметара, са распоном крила од 200 до 240 центиметара и тежине три до пет килограма.

Будући правци развоја

Шестог Сајма енергетске ефикасности - Обновљиви извори енергије, одржаног у Пожаревцу 31. октобра, био је да информише стручну и ширу јавност о стању на пољу енергетске ефикасности, будућим правцима развоја, могућностима улагања и коришћења обновљивих извора енергије у Браничевском округу, али и на ширем подручју.

На традиционалној стручној манифестацији представљени су стручни радови, објављени и у зборнику, и одржане су презентације уз дискусију. Фирме излагачи „Ferman“ из Јагодине, београдски „Сименс“, пожаревачки „Elsol“ и „Elteh-Termotehnika“, затим Биро за инжењеринг „НАИ“ из Суботице и костолачка Техничка школа „Никола Тесла“ изложили су и представили

■ Велико интересовање младих

■ Радно председништво

своје експонате, међу којима су и мини-хидроелектране и соларни панели.

Сајам је организовао Савез друштава инжењера и техничара, у оквиру програма обележавања јубилеја 150 година и под покровитељством града Пожаревца. Председник Савеза инжењера и техничара Србије др Игор Марић, истакао је да ова организација, основана 1868. године, има 42 чланице, а подружница у Пожаревцу је једна од најактивнијих. Радно председништво чинили су проф. др Зоран Николић са Института техничких наука Српске академије наука и уметности, Милутин Станковић, председник пожаревачке подружнице Савеза друштава инжењера и техничара, и проф. др Мирослав Станојевић.

П. Ж.

■ Посете Огранку ЕПС-а

Професори у ТЕ „Костолац Б“

У оквиру међународне конференције „Енергетска и еколошка индустрија 2018“, одржаној од 10. до 13. октобра у Београду, организована је посета ЕПС-овом огранку у Костоцу. То је једна од шест стручних посета огранку „ТЕ-КО Костолац“.

Група учесника овог скупа, коју су предводили професори Никола Рајаковић и Александар Гајић, посетила је термоелектрану „Костолац Б“. Том приликом упознали су се са радом овог електроенергетског капацитета и ефектима који су остварени после великих ревитализација оба блока у склопу реализације кинеског кредитног аранжмана. Гости су обишли термокоманду, новоизграђено постројење за одсумпоравање димних гасова и плац на коме је почела изградња блока Б3, снаге 350 MW, првог капацитета који се у „Електропривреди Србије“ гради након скоро три деценије. После обиласка ТЕ „Костолац Б“, делегација домаћих и страних професора посетила је Археолошки парк „Виминацијум“.

Конференцију „Енергетска и еколошка индустрија 2018“ организовали су Академија инжењерских наука Србије и Машински факултет Универзитета у Београду.

П. Ж.

Улагања за лепши Костолац

У Костоцу је у току 2018. године урађено два километра улица и 1.500 метара тротоара.

Инфраструктурни пројекти су реализовани и у околним насељима Градске општине Костолац, то су Кленовник, Петка, Стари Костолац и Острво. Град Пожаревац је пренео Костоцу средства у износу од 56 милиона динара, а пројекти су реализовани и средствима у износу од 105 милиона динара из буџета ГО Костолац и Фонда за заштиту животне средине.

Један од најзначајнијих пројеката за Костолац, у наредне три године је замена, реконструкција и формирање новог дрвореда. Пројекат је вредан 61 милион динара. Више од 20 улица биће оплемене новим дрворедима у којима ће бити засађено 1.710 садница. У првој фази озелењавања засадиће се 565 нових стабала у 12 улица.

Припреме за реализацију пројеката за наредну годину су у току. Спроводи се јавна набавка за балансирање и финално мерење хидрауличног система даљинског грејања у селу Петка, са изградом извештаја. Затим, ради се пројектна документација за изградњу

■ Радови на фекалној канализацији у Првомајској улици

дистрибутивне топлификационе мреже за Кобалово насеље у Старом Костоцу, круг пијаце и Базенску улицу у Костоцу.

В. Огњановић

■ У слици и речи

Неопходни додатни знакови упозорења

Готово да не прође ни месец дана а да се не догоди нека саобраћајна незгода испод косог моста Термоелектране „Костолац А“ којим се допрема угаљ за оба блока. Високе „друмске крстарице“ су најчешћи

узрочници незгода, јер возачи не поштују упозорење о висини пролаза. Овога пута страдали су само арњеви на вучној приколици. Возач је скратио кривину и ударио горњим делом приколице у конструкцију моста. Можда би требало

ставити додатне знакове упозорења који би скренули пажњу учесницима у саобраћају. Незгодно је и то што морају да пређу преко пуне линије на другу страну пута где је већа висина косог моста.

Н. А.

Хамлет у Костољцу

Позориште „Castellum” премијерно је крајем октобра у препуном Дому културе у Костољцу извело представу „Хамлет у селу Мрдуша Доња”. Представу је режирао Фуад Табучић, који је већ неколико пута сарађивао са костољачким глумцима на другим драмским комадима.

Улоге су припале добро уиграној екипи, почев од Младена Деспотовића, у једној од главних рола, комунистичког функционера који неправедно оптужује и шаље на суд недужног мештанина. На сцени били су и Дејан Милошевић, Нина Станковић, Марија Вајнер, Зоран Живковић, Немања Павловски, Наташа Роквић – Кашак, Јасмина Кушлић, Драган Антић и Ђино Јосић.

Мајстор светла и тона био је Филип Роквић, док је сценографски задатак припао Драгану Антићу, који је је истакао да и глума и израда сценографије почињу на великом ентузијазму читавог ансамбла.

– Сав наш рад заснива се на великој љубави према театру. Припремамо се веома темељно и трудимо се да све то добро укомпонујемо. Надам се да смо успели да кроз дешавања у Титовој Југославији, која се одвијају под хамлетовском тематиком, прикажемо ону најважнију поуку, коју нам је давно Шекспир оставио у речима Хамлета да се појединац без обзира на привилегије увек мора борити за истину, рекао је Драган Антић.

И. Миловановић

Здравствена превентива за најстарије

Октобар се у Србији обележава као месец заштите старих људи. Тим поводом у Костољцу је организована једнодневна акција у току које је више од стотину грађана преконтролисало крвни притисак и шећер у крви.

Организатори ове акције за суграђане у трећем животном добу су Градска општина Костолац, Организација Црвеног крста Пожаревац и радна јединица Дома здравља Пожаревац у Костољцу.

Према речима Борке Шутовић, директорке радне јединице Дома здравља Пожаревац у Костољцу, највећи број грађана имао је добро регулисан притисак и шећер или су били под терапијом. Око пет одсто грађана саветовано је да се јаве изабраном лекару.

– У питању су особе које најчешће обољевају од хроничних незаразних обољења као што су болести срца, крвних судова, карциноми, шећерна болест. Такође, истовремено имају више болести, а већина њих није способна да самостално брине о себи и имају смањену покретљивост, што због болести, што због психолошке и менталне слабости. На крају њима није посвећен само овај један дан и месец у години, већ се свакодневно ради са њима, саветују се да редовно узимају терапију и предлажемо здравији стил живота, колико се то може у њиховим годинама – рекла је др Шутовић.

В. Огњановић

„Горолом“ и „Осмех Костолаца“

Представљени историјски роман о освети, части, љубави и јунаштву и ликовни радови са међународне колоније

У костолачком Одељењу Народне библиотеке „Илија М. Петровић“ Пожаревац 16. октобра је премијерно у Србији представљен роман „Горолом“, нашег познатог писца Александра Тешића.

„Горолом“ је историјски роман чија је радња смештена у средњи век и Србију из тог времена. То је прича о освети, части, љубави, заверама и јунаштву. Иако је Тешић најпознатији по трилогијама епске фантастике инспирисане

српском и словенском митологијом, његов најновији роман је засебно дело, које неће имати наставке. Једину директну везу са претходним серијалима овај роман има у главном јунаку, који је позајмљен из трилогије „Милош Обилић“.

Александар Тешић је рођен у Чачку, а одрастао је и школовао се у иностранству. Студирао је права, а годинама је путовао по Србији и планинарио, несвесно сакупљајући грађу за своје књиге. У његовим романима преплићу се историја, митологија и фантастика, с посебним акцентом на српску средњовековну историју, као и на митове и легенде српског народа.

Роман „Горолом“ објавила је издавачка кућа „Страхор“.

После представљања Тешићеве књиге, у библиотеци је отворена изложба слика са Међународне ликовне колоније „Осмех Костолаца“, коју је у јуну организовало Ликовно удружење „Кевро“ из Костолаца. Посетиоци библиотеке имали су прилику да до 30. октобра погледају ликовне радове 15 учесника ове колоније из Србије, Републике Српске и Хрватске.

П. Ж.

■ У Тополи завршена 55. „Опленачка берба“

КУД „Костолац“ употпунио програм

На манифестацији „Опленачка берба“ у Тополи, фолклорни ансамбл Културно-уметничког друштва „Костолац“ представио се публици тридесетоминутним програмом. Костолачани су до сада више пута наступали на овој манифестацији.

„Опленачка берба“ одржава се сваког октобра већ више од пет деценија у славу грождја, вина, винограда и винара. Ова манифестација организује се у центру Тополе, дуж главних улица од Винског трга, преко Винске улице до Опленца.

Традиционалну 55. „Опленачку бербу“ обележио је изузетно богат културно-уметнички програм, у коме су поред познатих естрадних уметника учествовали и бројни фолклорни ансамбли из целе Србије.

П. Ж.

Вефић на Светском првенству

Петар Вефић, гимнастичар спортске организације „Партизан“ из Костолаца, наступио је на Светском првенству као члан репрезентације Србије. Смотра најбољих вежбача на планети одржана је од 19. октобра до 4. новембра у Дохи.

Овај шампионат представља и прво квалификационо такмичење за учешће на Олимпијским играма, које ће се одржати 2020. године у Токију. Поред Вефића, који је уједно и најмлађи члан државне селекције, боје Србије у главном граду Катар бранили су још и Новосађани Никола Јурковић и Бојан Дејановић, као и двојица вежбача из Ниша – Милош Пауновић и Петар Величковић.

Српска гимнастичка репрезентација сакупила је 221,028 бодова и у укупном пласману освојила 39. место у конкуренцији 46 селекција. Костолчанин Петар Вефић једини је наступио на свих шест справа – на партеру, коњу с хватаљкама, круговима, прескоку, вратилу и разбоју. Примарни циљ одласка на Светско првенство није био резултат, већ стицање искуства младих гимнастичара за такмичења која их очекују у сениорској конкуренцији.

П. Ж.

■ In memoriam

Миролуб Николајевић

(21. 01. 1959 – 20. 10. 2018)

Наш колектив је у октобру остао без Миролуба Николајевића, који је цео свој радни век провео на површинским коповима у Костоцу. Миролуб је као електротехничар радио у нашој фирми од 1980. године. Његово прво радно место је било електротехничар на одржавању, а од октобра 2010. године пословођа електро радова на ПК „Ћириковац“.

Био је веома активан у синдикату, а у

Синдикалној организацији „Копови Костолац“ обављао је функцију повереника ПК „Ћириковац“ и председника ресора за рекреацију, спорт и културу.

За собом је оставио мајку Раду, супругу Снежану, сина Ивана и троје унучади са којима је највише волео да проводи време..

■ In memoriam

Љубиша Јовановић

(24. 03. 1963 – 11. 10. 2018)

Наш колега Љубиша Јовановић преминуо је изненада прошлог месеца. По занимању је био рударски техничар. Основну и средњу техничку школу је завршио у Костоцу. Свој радни век у фирми започео је 1983. године и радио све до своје смрти 11. октобра 2018. године. На ПК „Дрмно“ радио је као пословођа смене и система, а од

априла 2017. године на ПК „Ћириковац“ као пословођа смене. За собом је оставио ћерке Марију и Биљану, супругу Слађану и мајку Драгицу.

■ Спортске вести

Прекинута серија пораза

Екипа костолачког „Рудара“ је у 3. колу угостила екипу „Мокре горе“ из Зубиног потока и прекинула серију неуспеха на старту сезоне у Супер лиги. Костолчани су били успешнији од ривала и на крају тријумфовали са 24:23 (15:9).

У 4. колу изабраници тренера Драгана Ајдачића гостовали су у Београду. Домаћи „Партизан“ био је бољи и после 60 минута игре победио костолачког суперлигаша резултатом 24:19 (15:9). Рукометаши „Новог Пазара“ у 5. колу били су бољи од екипе „Рудара“ и у Костоцу славили са 31:28 (14:14).

После пет одиграних кола, „зелено-црни“ су освојили два бода и тренутно на табели заузимају 11. позицију у конкуренцији 12 клубова.

Пораз, па тријумф

Одбојкаши „Рудара“ нову сезону у централној групи Друге лиге почели су са половичним успехом.

Костолчани су у 1. колу на домаћем паркету поражени од екипе „Карађорђа“ из Тополе резултатом 1:3 (по сетовима 19:25, 25:20, 16:25, 18:25). У следећем дуелу „зелено-црни“ су на гостовању у Аранђеловцу дошли до првих бодова. „Рудар“ је у 2. колу био успешнији од домаће „Шумадије“ и дуел решио у своју корист са 3:1 (20:25, 25:23, 29:27, 25:21).

Костолачки друголигаш је у 3. колу био слободан, тако да се са три освојена бода тренутно налази на петој позицији у конкуренцији девет екипа.

Два бода из три меча

Фудбалери „Рудара 2001“ такмичење у Браничевској окружној лиги наставили су са два нерешена резултата. Костолачки фудбалери су најпре поделили бодове са „Борцем“ у Кленовнику (1:1), а истоветним резултатом завршен је и дуел 10. кола на Стадиону „Бора Бека“ са екипом „Везичева“.

„Рудар 2001“ је у 11. колу гостовао у Малом Лаолу. Домаћа „Млава“ била је за нијансу боља и на крају славила са 2:1. Следећег викенда „зелено-црни“ су на домаћем терену надиграли „Полет“ из Сувог Дола и на крају тријумфовали са 3:2.

Са 15 освојених бодова после 12 одиграних кола, „Рудар 2001“ у конкуренцији 16 клубова заузима 11. позицију на табели Браничевске окружне лиге.

Припремио: П. Животић

■ In memoriam

Влатко Јовановић

(29.12.1958 – 13.09.2018)

Наш колега Влатко обављао је послове механичара извршења одржавања за турбинско постројење у Сектору одржавања ТЕ „Костолац А“. Први пут радни однос засновао је у ИЕК Костолац, након чега 1990. године прелази у ДП Фабрика машина „Морава – Пожаревац“.

Године 2000. вратио се у тадашње ЈП „Термоелектране Костолац“. Од чланова породице имао је супругу Катицу и сина Далибора.

Покајница

Манастир Покајница се налази између Велике Плане и Радовања, у атару Старог Села, на два километра од Цариградског друма, некадашње важне саобраћајнице на Балканском полуострву и данашњег аутопута Е-75. Смештен је „на лепом месту”, у сенци оближње шуме, недалеко од Грабовачког потока.

Покајница је црква брвнара која је подигнута у првој половини 19. века. Епископ Хризостом ју је прогласио за мушки манастир 1954. године, а четрдесет година касније, 1992. епископ Сава (Андрић) му је променио статус у женски. Старање над њим је поверио игуманији Иларији са сестринством, које је доведено из манастира Света Тројица са Косова и Метохије. Први конзерваторски радови на цркви извођени су после Другог светског рата, 1951. године, а 1979. манастир је проглашен за културно добро од изузетног значаја.

Манастир је подигао будући кнез смедеревске нахије, Вујица Вулићевић, да би спрао кривицу са своје душе, јер је учествовао у убиству војводе Карађорђа. Према народном предању и изворима, војвода Вујица Вулићевић је јула 1817. учествовао у завери и убиству свог кума, вође Првог српског устанка против Турака, војводе Ђорђа Петровића – Карађорђа.

Непосредно по убиству, које се одиграло у данашњем Радовањском лугу, војвода је напустио место злочина и понео са собом вождову главу, његово одело, сабљу, ордење и бисаге са 4000 дуката. Одлучио је тада да подигне једну цркву и окаје своје грехе. У томе

су му подршку пружили богобојажљива кнегиња Љубица и њен муж, кнез Милош, који је одобрио да се пронађених 4000 дуката искористи за градњу. Кроз непуних годину дана, на месту где је својевремено војвода убеђивао Карађорђа да напусти Србију, никла је једна црквица. Како је била састављена од истесаних храстових дебала из оближње шуме, сматра се претечом свих каснијих цркава брвнара које се граде по читавој Србији после добијања Хатишерифа и слободе вере 1830. године.

Мада је црква званично названа Великопланска, народ ју је, у знак сећања на покајање Вујице Вулићевића, назвао Покајница. Према историјским предањима новац који је Вујица нашао у бисагама свог кума Карађорђа првобитно је дао за зидање цркве, а потом и манастира Покајница. На тај начин, Србија је добила спомен на овај страшни догађај.

Црква је посвећена Светом оцу Николају Мирикијском (летњи Свети Никола), односно празнику Преноса његових моштију. Грађевина је за разлику од већине цркава брвнара, не правоугаоне, већ кружне једнобродне основе. Подељена је на четири неједнака дела: трем, припрату, наос и олтар. Седмоугаони

и полуотворени трем, подигнут накнадно 1880. године, садржи шест стубова. Накнадно додавање трема истраживачи тумаче као практично решење за проширивање цркава, у време када се нема средстава за дизање нових и пространијих, али и као сведочанство новог, мирног доба, када нема више потребе за малим и привременим црквама за збег. Темељ, нешто издигнут од земље, састављен је од ломљеног камена пешчара и затим бетонiran. Зидови, врата и прозори су од тесаних храстових греда. У порти, западно од цркве, налази се звонара, постављена на четири дрвена стуба, са кровом од клиса. У порти се такође налазе стари конак, вероватно из времена градње цркве, као и нови конак, који је 1998. осветио патријарх Павле.

Оригинални иконостас од 26 икона по свој прилици потиче из времена грађења цркве, аутора Константина Зографа. Састављен је од хоризонталних брвана, вертикалних стубова и дасака. Иконе су у Грачком стилу. Једна од најизразитијих икона на иконостасу је она Светог Ђорђа, пошто садржи податке о години оснивања цркве и њеном ктитору.

Припрема: Новица Антић

/// Фото: Саша Срећковић - На обали костопачког Дунавца

CIP – Каталогизација у публикацији
 Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
 [Електропривреда Србије Енергија Костолац] **ЕПС Енергија Костолац** / главни и одговорни уредник
 Новица Антић. - 2017, бр. 1 (нов.) - Костолац : Електропривреда Србије, 2017 - (Београд : Colorgrafx). - 30 cm
 Месечно. - Је наставак: ТЕ-КО Kostolac = ISSN 2217-3374
 ISSN 2560-5135 = ЕПС Енергија Kostolac
 COBISS.SR-ID 250295820

